

Bir İneğin Göz Kapağında Bazal Hücre Karsinomu

Servet KILIÇ¹ Yesari ERÖKSÜZ² Sami ÜNSALDI¹
İbrahim CANPOLAT¹ Kadri KULUALP¹

¹ Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi AD, Elazığ, Türkiye

² Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Patoloji AD, Elazığ, Türkiye

Geliş tarihi: 26.11.2010

Kabul Tarihi: 08.12.2010

ÖZET

Çalışmamızın materyalini kliniğimize sağ alt göz kapağında yara şikayetiyle getirilen bir inek oluşturdu. Yaradan alınan örneğin histopatolojik incelemesinde olayın bazal hücre karsinomu (BHK) olduğu anlaşıldı. Kitle operasyonla alındı ve göz kapağında şekillenen defekt kalıcı tarsorafı tekniği ile onarıldı. Üç ay süreyle yapılan takipte tümörün tekrar nüksettiği gözlemlendi. Bu olgu ülkemiz sığırlarında rastlanan ilk kayıt olması nedeniyle sunumunun yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler

İnek, Göz Kapağı, Bazal Hücre Karsinomu

A Basal Cell Carcinoma in the Eye Lid of a Cow

SUMMARY

The material of this case report was a simental breed cow presented to our clinic with a complaint of a wound on its right lower eye lid. Histopathological examination of the samples obtained from the wound determined as basal cell carcinoma. The mass was removed operatively and the lid defect was repaired with permanent tarsorrhaphy. During 3 months of follow-up period, the tumor reoccurred. It was suggested that the presentation of this presentation of this case would be useful as it was a first incidence report in the cattle of this country.

Key Words

Cow, Eye Lid, Basal Cell Carcinoma

GİRİŞ

Bazal hücre karsinomu (BHK) veya basalioma derinin sıklıkla karşılaşılan kötü huylu epiteliyal bir tümördür (Healthscout 2010). Genellikle epidermin bazal hücrelerinden orjin alan (Goldschmidt ve Shofer 1998) BHK eklenti epiteliyal tümörlerden farklı gelişme gösterir (Alecsandru ve Cornel 2007). Tümör sınırları belirgin ve sert kıvamda küçük bir püstül şeklinde başlayıp periferde doğru genişleyerek erozyon, kabuklanma ve kanamayla karakterize krater benzeri bir görünüm alır (Healthscout 2010). Genellikle monosentrik görünümde olan BHK'nin kedilerde bazen multisentrik olarak da görüldüğü bildirilmiştir (Fehrer ve Lin 1986).

Genellikle düşük dereceli lokal yayılım gösteren ve metastaz yapma özelliği az olan bir neoplastik oluşum olan BHK mortalite oranı düşük, kötü huylu tümör olarak kabul edilir (Healthscout 2010).

BHK kedi ve köpeklerin önemli deri tümörlerinden birisi olduğu ve kedilerde daha fazla görüldüğü belirtilmiştir (Alecsandru ve Cornel 2007). Kedilerde hastalığın görülme oranının %11-26.2 (Alecsandru ve Cornel 2007) köpeklerde ise %3-10 arasında değiştiği rapor edilmiştir (Madewell ve Theilen 1987). Hastalık riskinin 7 yaşından büyük köpeklerde ve 9 yaşın üzerindeki kedilerde arttığı (Alecsandru ve Cornel 2007) ve erkeklerde daha çok görüldüğü bildirilmiştir (Goldschmidt ve Shofer 1998; Alecsandru ve Cornel 2007). Ayrıca BHK'nin sığır ve diğer evcil hayvanlarda nadiren görüldüğü rapor edilmiştir (Goldschmidt ve ark. 1998; Nakamura ve ark. 2002).

İnsanlarda BHK çoğunlukla vücudun güneşe en fazla maruz kaldığı baş ve boyun bölgelerinde (Goldschmidt ve Shofer

1998; Skincancer 2010) hayvanlarda ise baş ve boyuna ilaveten omuz bölgesinde yaygın olarak görüldüğü vurgulanmıştır (Alecsandru ve Cornel 2007; Fehrer, Lin 1986).

Hastalığın gelişimi ile rakım, deri rengi ve ultraviyole ışımına maruz kalma arasında güçlü bir korelasyonun olduğu kaydedilmiştir (Rook ve ark. 1979; Healthscout 2010; Tsujita ve Plummer 2010). Genetik predispozisyon, arsenik gibi kimyasal karsinojenlerle temas, radyasyona maruz kalma, iyileşmeye yanaşmayan açık yaralar, kronik yangısal deri hastalıkları, yanık, aşılama ve tatu yaptırmanın hastalığı tetiklediği bildirilmiştir (Fehrer ve Lin 1986; Alecsandru ve Cornel 2007; Skincancer 2010;).

BHK'nin sağaltımında küretaj ve elektrosikasyon, radyasyon, kriyo cerrahi, fotodinamik terapi, topikal kemoterapi, kriyocerrahi girişim ve eksizyon cerrahisi yöntemlerinden yararlanılmaktadır (Bostock 1977; Theilen ve Madewell 1979; Skincancer 2010a; Skincancer 2010b). Veteriner hekimlikte kriyoterapi yöntemi iyi huylu perianal, oral ve göz kapağı tümörlerinde önerilmektedir (Krahwinkel ve ark. 1976; Goldstein ve Hess 1976; Lisca ve Withrow 1978).

Bu çalışmada bir inekte saptanan BHK'nin klinik, ultrason ve histopatolojik bulgularının sunumu ile uygulanan cerrahi sağaltımın sonucunun tartışılması amaçlanmıştır. Sığırlarda az rastlanan BHK'nin yayınlanmasının insidens verilerine kaynak olacağı düşünülmektedir.

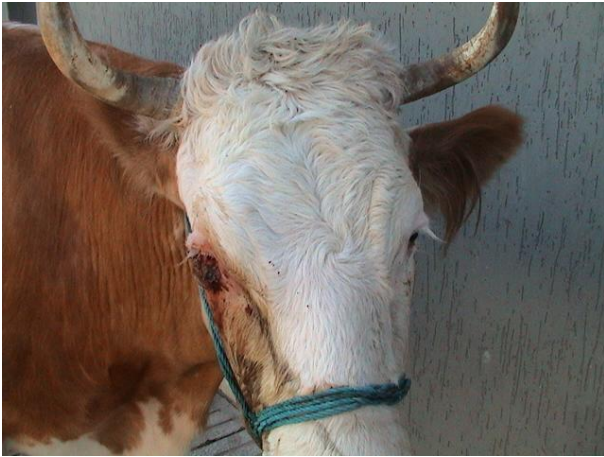
OLGU SUNUMU

Yedi yaşında simental ırklı bir inek, alt göz kapağında bir yara şikayeti ile Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Büyük

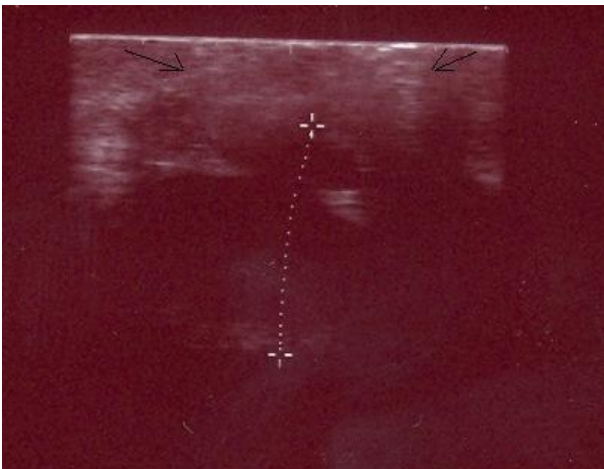
Hayvan Kliniğine (Şekil 1) sunuldu. Alınan anamnezde; lezyonun alt göz kapağının lateral kantusuna yakın olan serbest kenarında yaklaşık olarak 3 ay önce küçük bir nodül olarak başladığı belirtilmiş ve hastaya daha önce herhangi bir tedavi uygulanmadığı anlaşılmıştır.

Şekil 1. Lezyonun makroskopik görünümü
Figure 1. Macroscopic appearance of the lesion

Şekil 2. BHK'li ve normal alt göz kapaklarının görünümü
Figure 2. Appearances of basal cell carcinoma and normal eye lids

Şekil 3. BHK'li gözün ultrasonografik görünümü
Figure 3. Ultrasonographic appearance of the eye with basal cell carcinoma

Makroskopik muayenede; yaranın, alt göz kapağının hemen hemen tamamını kapladığı ve yüzeyinin irinli, hemorajik ve ülserasyonlu, sınırının ise düzensiz olduğu saptandı (Şekil 1). Palpasyonda yaranın özellikle de kenarının oldukça sert kıvamda olduğu ve alttaki dokulara sıkıca bağlandığı görüldü. Göz kapağı mobilitesinin kaybolduğu ve gözün tam olarak açılıp detaylı muayene edilmesinin güç olduğu anlaşıldı (Şekil 2). İntraoküler basıncın sağlam göze göre düşük olduğu belirlendi. Gözün ultrasonografik muayenesinde anormal bir kitleye rastlanılmadığı ancak korneanın aşırı ödematoz ve bulbus okülünün (yaklaşık alanı 0.22 cm², yarıçapı 6.55 mm) küçüldüğü (Şekil 3) saptandı. Yapılan muayenelerden sonra kitleden, lokal anestezi (Citanest, Astra) ve premedikasyon (Rompun, Bayer) eşliğinde alınan doku örneğinin histopatolojik değerlendirmesinde bu kitlenin BHK olduğu tespit edildi.

SAĞALTIM

Öncelikle hasta sahibine, tümörün kötü huylu olduğu ve sağaltımının hastanın yaşam kalitesini sadece geçici olarak düzeltebileceğine yönelik bilgi verildi. Hasta sahibi; gebe olan hayvanının kendisi için değerli olduğunu ve yavrusunu almak istediğini belirterek bu sağaltım teklifini kabul etti. Bunun üzerine kitlenin total olarak ekstirpe edilmesine karar verildi. Olgu, İM olarak uygulanan 0,2 mg/kg dozunda ksilazin hidroklorür (Rompun, Bayer) sedasyonundan sonra kitlenin bulunduğu göz üste gelecek şekilde operasyon masasına yatırıldı. Bölgenin traş ve dezenfeksiyonu yapıldıktan sonra operasyon sahası steril serviyetlerle sınırlandırıldı. Retrobulbar anestezi uygulamasından sonra kitle; yaklaşık 2-4 mm uzağına yapılan sirküler bir ensizyonla alındı. Bu kitlenin alınmasını takiben göz kapağında geniş bir defekt oluştu. Defektin kapatılması için üst göz kapağının serbest kısmından bir şerit çıkarılması ile yeni bir yara dudağı oluşturuldu. Daha sonra bu yara dudakları ile defekt bölgesi yatay U dikişleri kullanılarak (kalıcı tarsorafi) kapatıldı.

On gün boyunca günde bir kez paranteral penisilin-streptomisin antibiyotik uygulaması (Reptopen-S, Ceva-Dif) ile povidone-iodine (İyosept-Vilsan) solüsyonuyla yaranın günlük bakımı yapıldı. Dikişler cerrahi müdahaleden 15 gün sonra alındı. Yapılan postoperatif muayenede operasyon bölgesinde herhangi bir komplikasyona rastlanmadı (Şekil 4). Ancak hasta sahibi ile yaklaşık 3 ay sonra yapılan telefon görüşmesinde tümörün nüksettiği anlaşıldı.

Şekil 4. Operasyon bölgesinin 15. gündeki görünümü.
Figure 4. Appearance of the operation region at the 15th day

TARTIŞMA ve SONUÇ

BHK'nin yaygınlık sırasına göre nodüler, pigmentli ve yüzlek gibi çeşitli tiplerinin olduğu ve klinik belirtilerinden dolayı

pigmentli tipin malignant melanomla, yüzlek tipinin ise psoriyazis veya ekzema ile karışabileceği bildirilmiştir (Healthscout 2010). Bu olgudaki belirtilerin daha çok yüzlek tip BHK'nin klinik belirtileriyle örtüştüğü anlaşılmaktadır.

Neoplazmaların gelişiminde ultraviyole ve iyonize radyasyon, tümör virüsleri ile kimyasal kanserojenler gibi dış; diyet, hormonal etki, genetik predispozisyon ve yaş gibi iç faktörlerin rol oynadığı belirtilmektedir (Madewell ve Thelien 1987; Mac Ewen 1989). Bu çalışmanın bir olgu sunumu olması nedeniyle istatistiksel bir değerlendirme olanağının olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla hastalığın gelişiminde etkili olan faktörleri tam olarak ortaya koymak mümkün değildir. Bu olguda tümörün geliştiği göz kapağı derisinin açık renkte olması, hastalığın güneş ışınlarının yoğun olarak geldiği yaz aylarında görülmesi ve hayvanın yaşadığı bölgenin rakımının yüksek olması, bazı yazarların (Barron ve ark. 1963; Gelatt 1991) iddia ettikleri gibi yüksek rakımlı yerlerde yaşayan açık derili hayvanlarda ultraviyole ışınların hastalığın gelişiminde etkili olabileceği görüşünü desteklemektedir. Hastanın 7 yaşında olması, olayın gelişiminde yaş faktörünün de rolü olabileceğini göstermektedir. Olgunun pedigrisinin bilinmemesi nedeniyle genetik predispozisyonun (Skincancer 2010) etkisini belirlemek olanaksızdır.

BHK'ye köpeklere göre kedilerde daha çok, sığır dahil diğer evcil hayvanlarda ise az rastlanıldığı ve erkeklerde daha çok görüldüğü bildirilmiştir (Goldschmidt ve Shofer 1998). Bu hastalık hakkında sığırlar üzerinde yapılmış önemli bir kayıtlı olmaması ve olgunun kliniğimizde ilk kez rastlanıyor olması olayın belirtildiği gibi bu hayvanlarda çok ender olabileceği görüşünü (Goldschmidt ve Shofer 1998) desteklemektedir. Kedi ve köpeklerdeki cinsiyet faktörünün hastalık üzerindeki etkisinin sığırlarda da olduğuna dair bir kayda rastlanılmadığı; bu durumun erkek sığırların erken yaşta kasaplık edilmelerden kaynaklanabileceği sanılmaktadır.

BHK'ye hayvanların baş, boyun ve omuz bölgeleri başta olmak üzere vücudun diğer yerlerinde de rastlanıldığı rapor edilmiştir (Goldschmidt ve Shofer 1998). Bu olgu sunumunda belirtildiği gibi BHK baş bölgesinde bulunan göz kapaklarında saptanmıştır. Ancak olgunun gerek kliniğimize sunumu gerekse 3 ay süre ile yapılan postoperatif takibi esnasında yapılan muayenelerinde ve alınan anamnezinde vücudunun diğer bölgelerinde herhangi bir metastaz olayına rastlanılmadığı görülmektedir. Hastalığın bu süre içinde yerinde nüksetmesi ve vücudun diğer bölgelerine yayılmaması BHK'nin belirtildiği (George ve ark. 1984; Day ve ark. 1994; Goldschmidt ve Shofer 1998) gibi düşük dereceli ve lokal invazif bir karsinom olduğu görüşünü desteklemektedir.

BHK'nin sağaltımında birçok alternatif sağaltım seçeneği bulunmaktadır (Goldstein ve Hess 1976; Krahwinkel ve ark. 1976; Lisca ve Withrow 1978; Skincancer 2010, Healthscout 2010). Hasta sahibinin fazla maliyetli olmayan geçici bir çözüm isteği üzerine tümörün klasik cerrahi teknikle alınmasının daha uygun olacağı kanısına varıldı. Bu sağaltım şeklinin iyi huylu tümörlerde kesin çözüm olduğu, kötü huylu tümörlerde ise lokal yayılım ve metastaza rağmen tümör kitlesini azalttığı ve hastaya geçici bir rahatlık sağladığı görülmüştür (Castro ve ark. 1973; Suit ve ark. 1973; Rosenberg ve ark. 1978; Bostock ve Dye 1979; Abbas ve ark. 1981; Devereux ve ark. 1982). Bu olgumuzda tedavi palyatif amaçlı yapılmış olup hastalığın şiddeti geçici olarak azaltılmış ve hasta sahibinin arzuladığı sürede hastanın yaşam kalitesi artırılmaya çalışılmıştır. Bunun sonucunda hastanın gebelik süresince daha sağlıklı kalması sağlanmış ve bu yöndeki beklentiler gerçekleştirilmiş oldu.

Hastalığın insanlarda sağaltım sonrası nüksetme olasılığının bulunduğu, bu sürenin ilk 2 yıl içinde olduğu belirtilmiştir (Healthscout 2010). Mevcut olguda nüks olayı 3 ay içinde şekillenmiştir. Bunun nedeninin tümörün geniş olması ve gözle olan sıkı ilişkisinden dolayı kitlenin tamamen uzaklaştırılmaması olduğu sanılmaktadır.

Sonuç olarak, hastalığın yeniden nüksetmesi, bu operatif girişimin kötü huylu tümörlerde uzun süreli bir çözüm olmadığı, ancak geçici bir rahatlama sağladığı görülmüştür.

KAYNAKLAR

- Abbas JS, Holyoke ED, Moore R, Karakousis CP (1981).** The surgical treatment and outcome of soft tissue sarcoma. *Arch Surg* 116, 765-769.
- Alecsandru IB, Cornel C (2007).** Comparative Oncology. The Publishing House of the Romanian Academy Bucharest.
- Barron DN, Saunders LZ, Jub KVF (1963).** Intraocular tumors in animals. III. Secondary intraocular tumors. *Am J Vet Res*, 24, 835-853.
- Bostock DE (1977).** Neoplasia of the skin and mammary glands in dogs and cats. In Kirk, R.W., ed: Current Veterinary Therapy VI. W.B. Saunders Company, Philadelphia 493-505.
- Bostock DE, Dye MT (1979).** Prognosis after surgical excision of fibrosarcomas in cats. *J Am Vet Med Assoc* 175, 727-728.
- Castro EB, Hajdu SL, Fortner JG (1973).** Surgical therapy of fibrosarcomas of the extremities: a reappraisal. *Arch Surg* 107, 284-286.
- Day DG, Couto CG, Weisbrode SE, Smeak DD (1994).** Basal cell carcinoma in two cats. *J Amer Anim Hosp Assoc* 30, 265-269.
- Devereux DF, Wilson RE, Carson JM, Antman KH, Greenberger JS (1982).** Surgical Treatment of low grade soft tissue sarcomas. *Am J Surg* 143, 490-494.
- Fehrer SL, Lin SH (1986).** Multicentric basal cell tumors in a cat. *J Am Vet Med Assoc*, 189, 1469-1470.
- Gelatt KN (1991).** Veterinary Ophthalmology. Lea and Febiger, Philadelphia, pp 576.
- George HM, Robert WK, Dany WS (1984).** Small Animal Dermatology. W.B. Saunders Company, 728-729.
- Goldschmidt MH, Dunstan RW, Stannard AA, Von Tscherner C, Walder EJ, Yager JA (1988).** Histological Classification of Epithelial and Melanocytic Tumors of the Skin of Domestic Animals. In: Schulman FY., editor. WHO International Histological Classification of Tumors of Domestic Animals. Armed Forces Institute of Pathology; Washington, DC:104.
- Goldschmidt MH, Shofer FS (1998).** Skin Tumors of the dog and cat. Butterworth Heinemann, Oxford.
- Goldstein RS, Hess PW (1976).** Cryosurgery of canine and feline tumors. *J Am Anim Hosp Assoc* 12, 340-344.
- Healthscout (2010).** Basal Cell Carcinoma <http://www.healthscout.com/ency/1/199/main.html>. Erişim Tarihi: 15 Kasım 2010.
- Krahwinkel DJ, Merkley DF, Howard DR (1976).** Cryosurgical treatment of cancerous and noncancerous diseases of dogs, horses, and cats. *J Am Vet Med Assoc* 169, 201-207.
- Lisca WD, Withrow SJ (1978).** Cryosurgical treatment of perianal gland adenomas in the dog. *J Am Anim Hosp Assoc* 14, 457-461.
- Mac Ewen EG (1989).** Cancer overview: Epidemiology, etiology, and prevention. In Withrow SJ, Mac Ewen EG (eds): Clinical Veterinary Oncology. J.B. Lippincott, Philadelphia pp (3-15).
- Madewell BR, Theilen GH (1987).** Tumors of the Skin and Subcutaneous Tissues. In: Theilen, Madewell, editors. Veterinary Cancer medicine. Lea & Febiger; Philadelphia, 238-281.
- Moulton JE (1978).** Tumors in domestic animals. Second Edition, University of California Press, Berkeley, pp 47.
- Nakamura K, Tanimura H, Katsuragi K, Shibahara T, Kadota K (2002).** Differentiated basal cell carcinoma in a Cape clawless otter (*Aonyx capensis*). *J Comp Pathol*, 127(2-3), 223-227.
- Rook A, Wilkinson DS, Ebling FJB. (1979).** Textbook of Dermatology. 3 rd ed. Blackwell Scientific Publications, Oxford, England.
- Rosenberg SA, Kent H, Costa J, Webber BL, Young R et al. (1978).** Prospective randomized evaluation of the role of limb sparing surgery, radiation therapy, and adjuvant chemioimmunotherapy in the treatment of adult soft tissue sarcomas. *Surgery* 84, 62-69.
- Suit MD, Russell WO, Martin RG (1973).** Management of patients with sarcoma of soft tissue in an extremity. *Cancer* 31, 1247-1255.
- Skincancer (2010a).** Basal Cell Carcinoma Treatment Options. <http://www.skincancer.org/bcc-treatment-options.html>. Erişim Tarihi: 11 Kasım 2010.
- Skincancer (2010b).** Basal Cell Carcinoma. <http://www.skincancer.org/basal-cell-carcinoma.html>. Erişim Tarihi: 15 Kasım 2010.
- Theilen GH, Madewell BR (1979).** Veterinary Cancer Medicine. Lea & Febiger, Philadelphia.
- Tsujita H, Plummer CE (2010).** Bovine Ocular Squamous Cell Carcinoma. Veterinary Clinics of North America: *Food Anim Pract* 26(3), 511-529.